

Етички кодекс

Source:

INTOSAI Professional Standards Committee
PSC Secretariat
Rigsrevisionen (SAI of Denmark)
St. Kongensgade 45
DK-1022 Copenhagen K
DENMARK
www.issai.org

INTOSAI General Secretariat
Rechnungshof
Dampfschiffstrasse 2
AT-1033 Vienna
AUSTRIA
<http://www.intosai.org>

Садржај

Поглавље 1	3
Увод.....	3
Појам, историја и сврха етичког кодекса.....	3
Повјерење, поуздање и кредибилитет.....	4
Поглавље 2	4
Поштење.....	4
Поглавље 3	5
Независност, објективност и непристрасност.....	5
Политичка неутралност.....	5
Сукоб интереса.....	6
Поглавље 4	6
Професионална тајност.....	6
Поглавље 5	6
Компетенција.....	6
Професионални развој.....	7

Поглавље 1

Увод

Појам, историја и сврха етичког кодекса

1. INTOSAI сматра једним од својих основних задатака доношење интернационалног Етичког кодекса за ревизоре у јавном сектору.

2. Етички кодекс је опсежан документ о вриједностима и принципима којима би се требали руководити ревизори у свом свакодневном раду. Независност, овлаштења и одговорности ревизора у јавном сектору постављају пред Врховне ревизијске институције (у даљем тексту: ВИР) високе етичке захтјеве као и пред кадрове које запошљавају или ангажују за ревизиони рад. Етички кодекс за ревизоре у јавном сектору би требао разматрати и етичке захтјеве за државне службенике уопште, а нарочите захтјеве за ревизоре, укључујући и професионалне обавезе ових других.

3. Уз смјернице Лимске декларације о ревизионим правилима која представља његов темељ, INTOSAI Етички кодекс треба посматрати као неопходну допуну, која учвршћује INTOSAI ревизијске стандарде које је објавила Комисија INTOSAI-а за ревизијске стандарде у мјесецу јуну 1992. године.

4. INTOSAI Етички кодекс је усмјерен на ревизора као појединца, на шефа ВИР-а, извршне службенике и све појединце који раде за и у име ВИР-а који су укључени у овај рад. Међутим, Етички кодекс не треба тумачити на начин на који би он имао утјецај на организациону структуру ВИР-а.

Због националних разлика у култури, језику и правним и друштвеним системима, обавеза сваког ВИР-а је доношење његовог властитог Етичког кодекса који најбоље одговара његовој средини. Ови национални Етички кодекси требају појаснити етничку концепцију. Сврха овог INTOSAI Етичког кодекса је стварање основа за национални Етички кодекс. Сваки ВИР има обавезу упознавања свих ревизора са вриједностима и принципима који су садржани у националном Етичком кодексу, а које треба слиједити.

5. Понашање ревизора треба увијек и у свим околностима бити беспријекорно. Свако одсуство њиховог професионалног понашања или било какво неодговарајуће понашање у њиховом приватном животу неповољно приказује поштење ревизора, ВИР-а које они представљају и квалитет и валидност њиховог ревизионог рада, а исто тако може довести до стварања сумње у поузданост и компетенцију самог ВИР-а. Усвајање и примјена Етичког кодекса за ревизоре у јавном сектору подупире повјерење у ревизоре и у њихов рад.

6. Од фундаменталне је важности да се на ВИР гледа са повјерењем, поузданошћу и кредибилитетом. Ревизор ово сам потиче усвајањем и примјењивањем етичких захтјева

концепције која је отјелотворена у кључним ријечима поштење, независност и објективност, повјерљивост и компетенција.

Повјерење, поуздање и кредибилитет

7. Законодавне и/или извршне власти, јавност и правни субјект у којем се врши ревизија имају право очекивати да понашање и приступ ВИР-а буду изван сваке сумње и вриједни поштовања и повјерења.

8. Ревизори се требају понашати на начин који заговара сарадњу и добре односе између ревизора унутар професије. Помагање властите професије од стране чланова исте као и њихова међусобна сарадња представљају основне елементе професионалног карактера. Повјерење и поштовање које ревизор ужива у јавности је увелико резултат заједничких достигнућа свих ревизора, бивших и садашњих. Стога је у интересу ревизора, као и у интересу јавности да ревизор сарађује са својим колегама на фер и равноправан начин.

9. Законодавне и/или извршне власти, јавност и правни субјект у којем се врши ревизија морају бити у потпуности увјерене у правичност и непристраност рада ВИР-а. Стога је битно постојање националног Етичког кодекса или сличног документа којим ће се тај рад регулисати.

10. У свим дијеловима друштва постоји потреба за вјеродостојношћу. Стога је неопходно да се извјештаји и мишљења ВИР-а сматрају потпуно тачним и поузданим од стране упућене треће стране.

11. Сав рад који обавља ВИР мора бити подвргнут тесту завршне и законодавне контроле и јавној процјени исправности, као и разматрању према националном Етичком кодексу.

Поглавље 2

Поштење

12. Поштење је суштинска вриједност Етичког кодекса. Дужност је ревизора да се придржавају високих стандарда понашања (нпр. поштења и искрености) у току свог рада и у односима са особљем правних субјеката у којима се врши ревизија. Да би очували повјерење јавности, понашање ревизора мора бити беспријекорно и такво да се у њега не може посумњати.

13. Поштење се може мјерити у смислу шта је исправно и правично. Поштење тражи од ревизора да се придржавају облика и духа ревизије и етичких норми. Поштење такође тражи од ревизора придржавње принципа независности и објективности, очување беспријекорних стандарда професионалног понашања при одлучивању, имајући на уму јавне интересе као и примјену апсолутног поштења у обављању свог рада и приликом кориштења средстава ВИР-а.

Поглавље 3

Независност, објективност и непристрасност

14. За ревизоре је неопходна независност у односу на правне субјекте у којима се врши ревизија и на остале вањске интересне групе. То значи да се ревизори требају понашати на начин који увећава, а не смањује њихову независност.

15. Ревизори не требају тежити само за независношћу према правним субјектима у којима се врши ревизија и осталим интересним групама, већ и за објективношћу у бављењу питањима и темама под контролом.

16. Основно је да ревизори буду независни и непристрани, не само у стварности већ и својим наступом.

17. У свим питањима која су везана за ревизиони рад, независност ревизора не смије бити угрожена личним или вањским интересима. Независност може бити угрожена на примјер, вањским притиском или утјецајем на ревизоре, предрасудама које ревизори имају о неким појединцима, правним субјектима, пројектима и програмима у којима се врши ревизија; претходним запослењем у правном субјекту у којем се врши ревизија; или личним или финансијским везама које могу изазвати сукоб лојалности или интереса. Дужност ревизора је да се уздрже од укључивања у сва питања у којима имају интерес.

18. У свим пословима које обавља ревизор неопходна је објективност и непристраност, нарочито у њиховим извјештајима, који требају бити тачни и објективни. Закључци, мишљења и извјештаји требају стога бити базирани искључиво на прибављеним и прикупљеним доказима, а у складу са стандардима ревизије ВИР-а.

19. Ревизори ће користити информације које им презентира правни субјект у којем се врши ревизија или друге стране. Ове се информације требају на непристран начин узети у обзир при изражавању њиховог мишљења. Ревизор такође треба прикупити информације о ставовима правног субјекта у којем се врши ревизија као и ставове других страна. Међутим, на ревизоров закључак не смију утјецати ти ставови.

Политичка неутралност

20. Веома је битно очувати и стварну и предвиђену политичку неутралност ВИР-а. Стога је битно да ревизори очувају своју неутралност у односу на политички утјецај да би извршавали своје ревизорске активности на непристран начин. Ово се односи на ревизоре, јер ВИР-ови уско сарађују са законодавним органима, извршним или другим владиним тијелима законом овлаштеним за разматрање извјештаја ВИР-ова.

21. Тамо гдје ревизори предузимају или желе предузети политичке активности, морају имати на уму ефекат који би њихов ангажман могао имати или би се чинило да има, на могућност непристраног обављања њихове професионалне дужности. Ако се ревизорима дозволи учешће у

политичким активностима они морају бити свјесни да те активности могу довести до професионалног сукоба.

Сукоб интереса

22. Када се ревизорима допусти пружање савјета или других услуга осим ревизије, правном субјекту у којем се врши ревизија, мора се водити рачуна да ове услуге не доведу до сукоба интереса. Ревизори нарочито требају осигурати да такви савјети или услуге не обухвате одговорности или овлаштења управног тијела која морају чврсто остати уз руководно особље правног субјекта у којем се врши ревизија.

23. Ревизори требају штитити своју независност и избјегавати могуће сукобе интереса одбијањем поклона или захвала, што би могло утјецати или изгледати да утиче на њихову независност и поштење.

24. Ревизори требају избјегавати све односе са управом и особљем правног субјекта у којем се врши ревизија као и са другим странама које могу утицати, компромитирати или угрозити могућност ревизора да раде или изгледају да раде независно.

25. Ревизори не требају користити своју званичну позицију у приватне сврхе и требају избјегавати односе који би могли укључивати ризик од корупције или који би могли довести до сумње у њихову објективност и независност.

26. Ревизори не смију користити информације које су добили у току свог рада као средство којим би осигурали корист за себе или друге. Они не смију открити информације које би пружиле другим појединцима или организацијама нефер или неразумну предност, нити смију користити такве информације као средство којим би наштетили другима.

Поглавље 4

Професионална тајност

27. Ревизори не смију откривати информације добијене у току процеса ревизије трећим странама, било усмено или писмено, осим у сврху испуњења ВИР-ових статутарних или других одговорности дефинисаних као дио ВИР-ових нормалних процедура или у складу са релевантним законима.

Поглавље 5

Компетенција

28. Дужност ревизора је да се увијек понашају на професионалан начин и да примјењују високе професионалне стандарде у вршењу свог посла који ће им омогућити компетентно и непристрано вршење њихове дужности.

29. Ревизор не смије подузети било какав рад за који није компетентан.

30. Ревизори требају познавати и слиједити примјењиве стандарде ревизије, рачуноводства и финансијског пословања, политике, поступака и праксе. Исто тако, они морају добро разумијети уставне, правне и институционалне принципе и стандарде који руководе пословањем правног субјекта у којем се врши ревизија.

Професионални развој

31. Ревизори требају примјењивати дужну професионалну пажњу у спровођењу и надзирању ревизије као и приликом припремања извјештаја.

32. Ревизори требају користити методе и праксе највеће могуће квалитете у својим ревизијама. У вршењу ревизије и давању извјештаја, дужност је ревизора да се држе основних постулата и општеприхваћених ревизијских стандарда.

33. Ревизори имају сталну обвезу да ажурирају и усавршавају своје способности које се траже за извршавање њихових професионалних одговорности.

Рјечник

Термини кориштени у овом Етичком кодексу имају исто тумачење или дефиницију као они који су кориштени у INTOSAI ревизијским стандардима.